

СКАЗ

ПРА САУКУ ПАУЛАВА І ГРУПУ ХУТКАГА АДПОРУ

Час мяняецца, прыносіць
Шмат навін нязвыклых ён:
Дэмакратыя, галаснасць
І "свабодны мікрафон".
Нефармалы усюды ціснуць,
Мітынгуюць там і тут,
Дабіваюць сталіністаў,
Над начальствам ладзяць суд.

Ну а у нашым родным краі
Расстаўляе зноў сіло
Звычка подлая, старая:
Толькі б ціха усё было!

Хоць як быццам бы і у нас
Перамены робіць час.

У прэм"еры і у міністры,
Касяком палезлі у ход
Інжынеры, трактарысты —
Мінскай выпечкі народ.
Хто калісь ім лазню ладзіў
І напіткі падбіраў,
Пры пасадзе і акладзе —
Кіраўнік дзяржаўных спраў.

У расчыненыя дзверы
Да сваіх таварышоў
І Пячэннікаў Валера
Ідэолагам пайшоў.
Пастаноў высокіх жыжу
Ён даўно ужо усмак каўтаў
І таму ніякіх кніжак
Год пятнаццаць не чытаў.
Ды якраз ад перапалкі
І ад крытыкі і кпін
Адпраўляўся на рыбалку
Хітраван стары Кузьмін.

І пакінуў ён Валеру
Сметнік значнага памеру.
Нібы мухі, сметнік гэты
Абсядаў народ такі:
Кампазітары, паэты,
Рэжысёры, мастакі.

Кожны штосьці там шуруціць,
Ды яшчэ па уладзе лупіць.
З гэтай тлумнаю аравай
Не спраўляецца Бюро.
Хто з іх левы?
Хто з іх правы?
Дзе у іх штык?
А дзе цяро?..
Ясна,

ім ідэйны порах
Падмачыў заморскі вораг
І смарчкі-інтэлігенты —
Белай гвардыі агенты...

Хоць настрой Валеры падаў,
Поўз уніз на м тармазах,
Выручаў Савелій Паўлаў —
Прапаганды вечны заг.
Дзелавіты і жывучы,
Ён трымаў ад прэсы ніць,
Добра ведаў, як прыжучыць,
Прышчаміць, забараніць.
Ён надзейны, як бязмен.
Час ідзе, а ён без змен...

Не хаваючы даверу,
Даў парадку ён Валеру:
— Хочаш мець апёкаў меней —
Жар гарні чужою жменай.
Каб лячыць ідэйна хворых,
Трэба моцная рука.
Групу хуткага адшору
Згарбузем пры ЦК.

Каб не мы мазгі упраўлялі,
А рабілі паварот
Навукоўцы, генералы —
Адукованы народ.

Ледзь заўважым дзе заразу,
Падключаем іх адразу.
А паткнецца Адамовіч,
Мы у адказ яму — адмовіць,
Хай уведае Алесь:
Як не просім, дык не лезь.
На Вячорку і Вітушку
Хутка знойдзем мы заглупку.
Прынародна "Талюку"
Я у "Вячорцы" растаўку...

Хоць Пячэнікаў наёмка
Чуу сябе,
ды быу гатоу
Для бліжэйшага знаёмства
Запрасіць "барацьбітоў".
Вось яны падпёрлі сценку:
Філімонаў, Дамарад,
Ульяновіч, Ігнаценка —
Дружны вопытны атрад.
Задаволена і тупа
Інструктаж чакала група.

Звяу Пячэнікаў:
"Не густа.
Эскадрон былых ваяк.
Так з духоўнаю распустай
Мы не справімся ніяк,
Як гаворыцца, не гейшы,
А старое гуано..."
— Ну, а трохкі... маладзейшых
Не чуто і не відно?

Зразумеу прамашку Саўка:
— Прадугледжана дабаўка.
Мы Сташкевіча падключым,

Каб не надта быў калючым.
Хай пацкіне нам фактуру
І "засвеціць агентуру"
Тых, што снаўдаюць па скверу,
Асмялеўшыя не у меру.

Ёсць, хто "бомбачкі" пуляе, —
Боў, Бягун і Пешяляеу,
Заклікаюць шмат гадоу:
"Бі нацэмаў і жыдоў!"
Калі трэба, ёсць дзавескі:
А. Бажко і А. Залескі...
Дасць Маскве і Рызе фору
Група хуткага адшору...

Стала моташна Валеру
І падумаў ён:

"Аднак

На якую мне халеру
Гэты чортаў кавардак?
Папрасіцца б мне у адстаўку.
Пенсіённыя дзяды
На чале з жалезным Саўкам
Завядуць мяне куды?"

Ды назад вяртацца позна.
Абвяшчае Саўка грозна:
— Група хуткага адшора —
Наша гнуткая апора.
Адбіраем факты у фронды —
Адкрываем вам спецфонды.
Слава Быкава у зеніце —
Звон ідзе з усіх бакоў.
Дык яго вы глімзганіце
У падтэксце, між радкоў.
А Тарасава і Сушу
Патрасіце, нібы грушу.
Будзе уласнай контры мала,
Дазваляем біць Шагала...

Група узводзіць вочы ў неба,
Кожны чэша даланю:
— Калі трэба — значыць трэба!
Нам яно не упершыню.
І дарэчы,
 без прынукі,
Хоць ён нам ні сват, ні зяць,
Мы гатовы на парукі
Сёння ж Жданава узяць!..

Адаслаў дзядоў Валера,
Пачасаў пусты прабор:
— А у іх ёсць якая мера?
Ці не пудзе перабор?
Бо прасіў жа Сакалоў
Браць у бойку менш калоў...

Супакоў Саўка:

 — Што ты.
Не трывожся ні аб чым.
Гэта усё — мае турботы.
Я усё узважыў і ўлічыў.
Шмат наперад мне вядома.
Я за гэтулькі гадоў
Перажыў у гэтым доме.
Можа, сто перабудоў.
Косткі мне перабіралі.
А цяпер, скажыце, дзе
Левакі і лібералы?
Я ж сяджу, як і сядзеў.
Я б і сам якога гада
Кулаком гатоў прыбіць.
Толькі нельга мне — пасада.
А нутро даўно свярбіць.
Пакачаў уволю ў брудзе
Я гярбы іх і сцягі б.
Ну няжэ Яфрам асудзіць
Пралетарскі перагіб?..

Рэзалюцыі, ацэнкі —
Хоць адразу стаў да сцэнкі.
Падыход амаль што царскі,
Як вучыў Абецэдарскі.
Не псаваў зусім абедні,
Пёр у першыя рады
"Палітычны субяседнік",
Што вішчэў на усе лады.

Пачытаць яго, дык здуру
Не захочаш нават жыць:
Падрыуноў агентурай
Навакол усё кішыць,
А народ дурны і сонны
Не дапетрыць — справы швах:
Тут наццэмы,

там — масоны,
Родны лад трашчыць па швах.
Публікацыямі Мальдзіс
Падарваў марксісцкі базіс,
А няголены Садоўскі
Адмаўляе уцлыу маскоўскі...

Ды з падтрымкай нешта глуха.
Хоць бы дзе радочкі два.
І нарэшце заварухай
Абурылася Масква.
Атрымалася няупраўка,
Нечакана бліснуў гнеў.
І тады з інфарктам Саўка
У бальніцу загрымеў.
А за ім, нібыта цені,
Зубы сцяушы на бягу,
Плітанулі на лячэнне
Пепяляеў і Бягун...
Скіс разгублены Валера:
"Мне усё гэта — цёмны лес.
Лепш бы я дзяліў кватэры,
А не ў гэты нетры лез".
І каб даць якую раду,

Весці справу праміком,
Да сябе сабраў нараду,
Ляснуу грозна кулаком:
— Воз ідэйны наш нясецца
Аж да злому галавы.
Ты куды глядзіш, Русецкі?
Што ты робіш, Канцавы?
Як няма на месцы Саўкі,
Дык залезлі ўсе пад лаўкі.

Бескантрольна Екель Лёня
Што з трыбуны балабоне?!
Клічце сёння ж у кантору
Групу хуткага адпору.
Перагледзьце увесь састаў,
Каб ён больш разумны стаў.
Каб ударам найхутчэйшым
Прышчаміць хвасты "Тутэйшым"
І разнесці на шматкі
Пачынанні "Талакі"...

Скрыганулі злосна жорны
Пад бязлітаснай рукой,
Каб раструшчыць ненакорных,
Адабраць у іх спакой.
І пасыпаліся "круны":
І з'явілася "мука".
І прысуды піша група.
І гаруе "Талака"...
Далажылі гэта Саўку —
І пайшоў ён на папраўку.
Зноў вярнуўся ў родны строй
Разам з гвардыяй старой.
Зноў дратуць гонар, памяць.
Зноў лупіюць, ганяць, плямяць...

А няўцямная хімера
Выцірае пот з ілба:
Дзе тут Саўка?
Дзе Валера?
Дзе тут фарс?
Дзе барацьба?
З-за чаго ўсчалася бура?
Хто пагрэў на ёй руку?..

Беларуская ж культура
Плача ціхенька ў кутку...

Вядзьмак ЛЫСАГОРСКІ-меншы.